

IN MEMORIAM

DUŠENKA BALOGH

(1928. – 2020.)

Dušenka (Duška) Balogh rođena je u Hvaru 9. ožujka 1928. godine u dobrostojećoj građanskoj obitelji Marchi otočkih korijena, gdje je odrastala uz oca gradskog ljekarnika i majku učiteljicu, u kući koja je zbog svoje ljepote i povijesne znamenitosti danas upisana u Listu zaštićenih kulturnih dobara Registra nepokretnih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Materinski joj je jezik bio hrvatski, a od djetinjstva je koristila i zavičajni hvarski dijalekt, čijemu će očuvanju i u poznim godinama rado dati doprinos kroz suradnju s Radoslavom Benčićem u izradi *Rječnika govora grada Hvara: forske rici i štorije*.

U rodnom je gradu završila osnovnu školu, a za ratnih je godina nastavila gimnazijsko obrazovanje, školujući se najvećim dijelom kao privatist. Razrede je polagala u Dubrovniku, Bolu i Splitu. Obitelj i školovanje kod kuće rano su je usmjerili prema čitanju kao najdražoj aktivnosti koja joj nije ponudila samo činjenice potrebne za stjecanje znanja nego se prometnula u njezin način spoznavanja svijeta i života, posebice kulture i njezinih aktera, s kojima je počela graditi aktivne veze već kao petnaestogodišnjakinja na Hvarskoj konferenciji kulturnih radnika u prosincu 1943. godine. Iz tog se vremena do kraja života živo sjećala poticajnih susreta s Jurom Kaštelanom i Vjekoslavom Cvrlijom. S hrvatskim se književnicima družila i kasnije, a u svojoj je privatnoj knjižnici čuvala niz knjiga sa srdačnim i prijateljskim posvetama autora. Privlačio ju je i teatar, pa je u hvarskom amaterskom kazalištu glumila do 1946. godine, kada je zbog nastavka školovanja otišla u Split, gdje je u Gimnaziji „Vladimir Nazor“ 1947. godine položila ispit zrelosti. U jesen iste godine upisala je Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, i to studij romanske grupe predmeta. Njezini profesori bili su velikani jezikoslovlja Antun Barac, Mirko Deanović, Josip Jernej, Petar Skok i Josip Torbarina, a njezini prijatelji i kolege sa studija Frano Čale i Mate Zorić uskoro će se potvrditi kao najveća imena hrvatske talijanistike.

Dušenka Balogh na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 29. veljače 1956. godine talijanski jezik i talijansku književnost kao prvi glavni predmet te francuski jezik kao drugi glavni predmet.

Temeljnim obrazovanjem profesorica romanskih jezika, cijeli radni vijek Dušenka Balogh provela je u radeći kao bibliotekarica. Radila je najprije u Knjižnici

i čitaonici Bogdana Ogrizovića, gdje se zaposlila 1. kolovoza 1956. godine, a potom se, od 1. studenoga 1964. godine, kao jedna od prvih profesionalnih bibliotekarica, zaposlila u Knjižnici Odsjeka za talijanski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je bila voditeljicom više od 20 godina, sve do umirovljenja, u zvanju starije bibliotekarice, 30. listopada 1985. godine.

U Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića radila je najprije kao pripravnica za zvanje bibliotekarice, i to s korisnicima na dječjem odjelu, na posudbi knjiga te kao informatorica. U prosincu 1961. godine položila je stručni ispit za zvanje bibliotekarice pred ispitnim povjerenstvom eminentnih knjižničarskih stručnjaka koje su činili Eva Verona, Višnja Vuković te Matko Rojnić. U isto vrijeme uključila se i u rad Hrvatskoga knjižničarskog društva. Stručna znanja stečena u narodnoj knjižnici, u kojoj je u dva navrata, 1961. i 1963. godine, bila nagrađena za izniman radni doprinos i osobito zalaganje u službi, Dušenka Balogh na najbolji je mogući način, profesionalizirajući brigu o zbirci i osuvremenjujući postupke i metode rada, ugradila u visokoškolsku specijalnu knjižnicu u koju je došla raditi krajem 1964. godine.

Zahvaljujući Dušenki Balogh, tadašnja zbirka Talijanskog seminara novom koncepcijom i organizacijom rada transformirana je u Knjižnicu Odsjeka za talijanski jezik i književnost. Njezinom zaslugom ista je knjižnica postala prva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koja je u obradi i smještaju građe primijenila Univerzalnu decimalnu klasifikaciju. Dušenka Balogh posebice se istaknula u brizi za klasifikaciju građe, za koju se sustavno konzultirala sa znanstvenicima područja. U suradnji s nastavnicima s Odsjeka za talijanski jezik i književnost u više je navrata radila na prihvatu vrijednih donacija talijanskih državnih i kulturnih institucija te gostujućih profesora iz Italije. Svojim je znanjem i zalaganjem usmjerila izgradnju i razvoj Knjižnice Odsjeka za talijanski jezik i književnost u pravcu danas najveće i najznačajnije talijanističke zbirke u Republici Hrvatskoj. Pritom se uvijek rukovodila primarnim zadatkom visokoškolske knjižnične zbirke, da bude podrška izvođenju i praćenju sveučilišnih studijskih programa te znanstvenom istraživanju i publiciranju. Uz spomenuto, surađivala je s uredništvom znanstvenog časopisa *Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia*, za koji je prihvaćala i obrađivala građu pristiglu zamjenom i darom, o čemu je izrađivala izvješća i bibliografije prispjelih publikacija. Na temelju iskustva rada u narodnoj knjižnici, važne promjene provela je i na polju poboljšanja pristupa građi, čime je bitno unaprijedila dotad podređen položaj korisnika, posebice studenata. Treba imati na umu da su u tom vremenu, u praksi, načini obrade i korištenja građe u visokoškolskim knjižnicama i dalje bili podređeni akademskim uzusima priručnih seminarskih zbirki. Dušenka Balogh te je značajne iskorake provela u najboljem trenutku, kad se Filozofski fakultet 1961. godine preselio u novu zgradu, u kojoj su seminarske zbirke prvi put dobile zasebne prostore za smještaj građe i rad korisnika, što je značajno olakšalo formiranje pravih odsječkih knjižnica kao mjesta

zadovoljavanja ukupnih potreba studija znanstvenih disciplina proizašlih iz nedjeljivosti nastave, znanstvenog rada, publiciranja i prakse.

Dušenka Balogh vodila je Knjižnicu Odsjeka za talijanski jezik i književnost kao prostor učenja, rada i susreta. U nju je rado primala demonstratore, studentice i studente koji su željeli detaljnije upoznati knjižnični fond, upućivala ih je i savjetovala. Gotovo svi profesori Odsjeka za talijanistiku, srednje i starije generacije, kao i današnja voditeljica Zbirke za talijanistiku, bili su njezini demonstratori. S Majdom Mešiček, voditeljicom Knjižnice Odsjeka za romanistiku, bila je sinonim za knjižnice romanskoga seminara. Bila je ravnopravan sugovornik velikanima hrvatske talijanistike, a njezina stručna knjižničarska znanja, ali i otvorenost i srdačnost bili su velika potpora mladim talijanistima i romanistima za čiji je profesionalni i životni put uvijek pokazivala živ interes svih godina, pa i za svojega dugog umirovljeničkog života.

Kao umirovljenica, vrjednije knjige iz svoje privatne knjižnice darovala je Gradskoj knjižnici i čitaonici Hvar.

Dušenka Balogh preminula je 19. listopada 2020. u Zagrebu, a prema svojoj posljednjoj volji počiva u obiteljskoj grobnici u Hvaru, na kojoj je uz njezin ime uklesano *bibliotekar*, naziv koji je s ponosom nosila čitav svoj radni vijek. Njezini nekadašnji studenti, kolege i prijatelji pamtit će je kao zaljubljenicu u čitanje koja je plijenila velikim stručnim znanjem i širinom pogleda, ali i iskričavom i duhovitom ironijom i britkim sudovima koje se nije libila iskazati. Bit će joj doživotno zahvalni za zrnca svoje osobnosti koja je i u njih ugradila.

Hvala joj i slava!

Marijana Mišetić,
Nevia Raos,
Sanja Roić